

KINEK, MIKOR, MENNYIT, HOGYAN?

Benedek Tibor
okl. faipari mérnök tanár

A gyakorlati képzésben tanuló szerződés, valamint együttműködési megállapodás alapján részt vevő tanulók részére a gazdálkodó szervezet többféle juttatást köteles biztosítani. Április–május hónapokban a kilencedik évfolyamos tanulók már elkezdik keresni a számukra megfelelő gyakorlati képzőhelyet, így gazdálkodó szervezatként érdemes előre tisztában lennünk azokkal a juttatásokkal, melyek a tanulókat megilletik.

Tanuló szerződés alapján a tanulót megillető pénzbeli juttatásnak kettő alapvető eleme van: a naptári év első napján érvényes minimálbér (2018-ban 138 000 Ft), valamint a tanuló által tanult szakképesítés szakma- és vizsgakövetelményében meghatározott gyakorlati képzési idő aránya. Amennyiben a tanuló gyakorlati képzési ideje hosszabb, az őt megillető pénzbeli juttatás is magasabb lesz. A 2011. évi CLXXXVII. törvény 63. § (2) bekezdése alapján a következőképpen kell számítani a nappali oktatás munkarendje szerinti szakközépiskolai

Minimálbér összege 2018. január 01.	A tanulói juttatás mértéke a minimálbér 15%-a	Gyakorlati képzési idő az adott szakképesítés SZVK-ja alapján	A gyakorlati képzési időhöz kapcsolódó szorzó	A tanulói juttatás mértéke
138 000 Ft	20 700 Ft	80%	1,3	26 910 Ft
		70%	1,2	24 840 Ft
		60%	1,1	22 770 Ft
		50%	1	20 700 Ft
		40%	0,9	18 630 Ft
		30%	0,8	16 560 Ft
		20%	0,7	14 490 Ft

tanulót megillető pénzbeli juttatást a gyakorlati képzési idő arányában: A tanulót a pénzbeli juttatás a tanuló szerződés hatálybalépésének napjától teljes hónapra illeti meg. Kifizetése a tárgyhót követő hónap 10. napjáig kell, hogy megtörténjen. A pénzbeli juttatást a gazdálkodó szervezet csak banki átutalással, vagy a fizetési számlára történő befizetéssel teljesítheti. Abban az esetben, ha a tanuló

nem rendelkezik saját bankszámlával, akkor a tanuló szülőjének, gyámjának a bankszámlájára is átutalható, befizethető az összeg. Az eredményes félévet követően az előző félévre megállapított juttatást emelni kell a tanuló szerződésben meghatározott arányban. Elégtelen tanulmányi eredmény miatt évismétlésre kötelezett tanuló juttatásának számításakor a megismételt szakképzési évfolyam első féléve pénzbeli juttatásának a felét kell fizetni. Amennyiben a tanuló nem szerzett elégtelen eredményt, a második félévben már emelhető a juttatás összege. Végzős tanuló akkor válik jogosulatlanra a pénzbeli juttatásra, ha az adott évfolyam követelményeit nem teljesíti, így a tanítási év utolsó tanítási napját követő hónaptól már részére juttatást nem kell fizetni.

A pénzbeli juttatás csökkentése az alábbi esetekben valósítható meg:

- amennyiben a tanuló a gyakorlati foglalkozásról igazolatlanul mulaszt, akkor a kifizetés összegét az igazolatlan mulasztás mértékével arányosan csökkenteni kell;
- szintén időarányos kifizetés illeti a tanulót, ha a tanév megkezdése után egy adott hónap közepén jön létre, vagy szűnik meg a tanuló szerződés;
- a tanuló részére a Munka törvénykönyve alapján megillető betegszabadság időtartamára a pénzbeli juttatás hetven százaléka illeti meg.

A pénzbeli juttatásból csak akkor alkalmazható levonás, ha erre vonatkozó jogszabály, végrehajtott határozat vagy a tanuló hozzájárulásnak van helye.

A pénzbeli juttatás a tanulót a tanuló szerződés alapján, a tanév szorgalmi időszakot követő időtartamára, július és augusztus hónapra is megilleti. A tanulmányait befejező szakképzési évfolyamon végző tanulót a tanulmányok befejezé-

szakmai gyakorlat időtartamára jár juttatás, melynek a havi összege nem lehet kevesebb a hónap első napján érvényes minimálbér 15 százalékának 1,3-szeresénél (ez az összeg 2018-ban 26 910 Ft). Az összefüggő szakmai gyakorlatra a juttatás szempontjából ugyanaz vonatkozik, mint a tanuló szerződés alapján folyó gyakorlati képzéseknél. A tanuló szerződéshez képest azonban nagy különbség, hogy a

A hiányszakmák képzésére és a diákok motiválására a kormányzat ösztöndíjról szóló rendeletet hozott már évekkal ezelőtt. A Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjról szóló kormányrendelet alapján a 2017/2018. tanévben induló képzésekben tanulmányi ösztöndíjra jogosító hiány-szakképzések a www.nive.hu oldalról is letölthető táblázatban találhatóak meg. Szinte minden megyében van lehetőség az ács- és/vagy asztalosszakmát kitanulni ebben a formában. Az ösztöndíj mértéke szakközépiskolai vagy szakiskolai tanulmányok esetében az első szakképzési évfolyam első félévében egységesen havonta 10.000 forint, majd a további félévekben a tanulmányi átlageredménytől függ és elérheti a havi 50.000 Ft-ot is.

sét követő első komplex szakmai vizsga utolsó napjáig illeti meg a pénzbeli juttatás.

Együttműködési megállapodás alapján történő pénzbeli juttatás kifizetése esetén csak az összefüggő

pénzbeli juttatás a megkezdett hetek után jár, így a havi összeget kell elosztani az adott hónap heteinek számával és a megkezdett hetek alapján kell számolni a juttatást. Szintén különbség, hogy a pénzbeli

juttatásra vonatkozóan nem kell alkalmazni a banki átutalás vagy fizetési számlára történő befizetéssel történő teljesítést együttműködési megállapodás esetén. Amennyiben a tanuló mulaszt, akkor a mulasztott napok arányában a pénzbeli juttatás összegét csökkenteni kell.

EGYÉB JUTTATÁSOK

A tanulókat megillető juttatások közé tartoznak az ún. „egyéb juttatások”, melyek olyan előnyöket biztosítanak, amelyek a tanuló gyakorlati foglalkoztatását teszik lehetővé, vagy azt megkönnyítik. Ezek alapján a gazdálkodó szervezet a tanuló részére egyéb juttatás formájában kedvezményes étkeztetést (pl.: étkezési utalvány) vagy természetbeni hozzájárulást (pl.: helyben megszervezett kedvezményes étkeztetés) biztosít. Ez mellett útiköltség-térítést, munkaruhát, egyéni védőfelszerelést (védőruha), tisztálkodási eszközt bocsát a tanuló rendelkezésére. A tanuló jogosult orvosi alkalmassági vizsgálatra, amely foglalkozás-egészségügyi,

üzemorvosi vizsgálat, valamint felelősségbiztosításra, melyet a többi dolgozótól elkülönülten a tanuló nevére szólóan kell megkötni. A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulót további jutalomban, prémiumban, vagy szociális támogatásban részesítheti a gyakorlati képzés során elért eredménye, teljesítménye alapján. A tanulót mindezek mellett szünet és felkészülési idő illeti meg, melyek kiadása során figyelembe kell venni, hogy a gyakorlati képzés csak a tanév szorgalmi időszakában szervezhető meg (az összefüggő szakmai gyakorlat, valamint az összefüggő szakmai gyakorlat mulasztásának pótlása kivételével). Az iskolai szünetek (ősi, téli, tavaszi) ideje alatt csak a szakképző iskola engedélyével szervezhető gyakorlati képzés, azzal a feltétellel, hogy a szabadnapokat más gyakorlati képzési napokon kell a tanuló részére biztosítani. Amennyiben a tanuló teljesítette a szorgalmi időszakban előírt gyakorlati óraszámot, valamint az összefüggő szakmai gyakorlatot, és mulasztása

nincs, akkor további gyakorlati foglalkozásra nem kötelezhető.

A komplex szakmai vizsga előtti időszakban vizsgára való felkészülés céljából a tanuló részt vehet a gyakorlati képzésen, azonban figyelembe kell venni, hogy a Szakképzési törvény kapcsán ebben az esetben is megilleti a minimum 10 napos felkészülési idő. Ezt a felkészülési időt a komplex szakmai vizsga előtt kell kiadni.

Köztes kamarai ellenőrzés során – a Szakképzési törvény értelmében – a tanulót megillető juttatásokat, kedvezményeket is ellenőrzik, így megvizsgálják a tanuló részére történő juttatás kifizetésének módját és dokumentáltságát; a kifizetés időpontját; a járulékok levonásának és befizetésének módjait, az egyéb juttatások teljesítését.

Első tanuló felvétele esetén természetesen a területileg illetékes kereskedelmi és iparkamarával szükséges felvennünk a kapcsolatot, ahol a képzés típusa, a szakképesítés fajtája szerint pontos információkat bocsátanak a rendelkezésünkre. Ez mellett a Szakképzési törvény ide kapcsolódó rendelkezései is segítségünkre vannak a tanulóknak járó juttatások jogszerű kifizetésében. A tanulófelvétel egy hosszú távú beruházás, melynek kapcsán egy ügyes tanulóból hosszú távra képezhetünk szakképzett munkaerőt vállalkozásunk részére. ■

Forrás:

www.bkmkik.hu
– 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről

Képek forrása:

www.careertechnj.org
tadesigntech.net
myspvn.com
5percado.hu